

79 CAMÍ DELS PUJOLS

NO ET PERDIS...

la visita guiada de l'Home i la Matèria: els homes dobleguen els elements i la matèria per assegurar-se l'existència, però també com a forma d'expressió. Sant Julià de Lòria, petit poble de muntanya, aprofita des de fa segles els conductes abundants d'aigua de la vall per fer-ne punts d'encontre de la seva vida religiosa, social i domèstica. Al costat de l'aigua, la pedra i el metall parlen de la seva subordinació a l'home, sempre necessitat de recipients útils, sempre necessitat de l'expressió que proporciona l'escultura.

SABIES QUE...

la llengua oficial d'Andorra és el català. Entre les obres més importants escrites per escriptors andorrans cal destacar el Manual Digest, d'Antoni Fiter i Rossell, i el Politar andorrà, d'Antoni Puig. El 1838 es va escriure el primer llibre imprès en català al país, "Relació sobre la Vall de Andorra".

TOPONÍMIA

Francolí:
Empriu: dret de pastura concertat entre dues parròquies o entre ramaders.

Escaleres seques
(*Silene vulgaris*)

Vistes al mirador

Aladern
(*Rhamnus alaternus*)

Via ferrata al voltant del camí

L'inici del camí dels Pujols es troba al nord de la parròquia de Sant Julià de Lòria, prop del límit amb la parròquia d'Andorra la Vella.

Un dels arbres més vistosos d'aquest recorregut és el roure de fulla gran (*Quercus petraea*). Aquesta espècie, a diferència dels altres roures, té les fulles molt poc peludes. A més, l'amplada màxima de la fulla, àmpliament lobulada, és al centre.

Entre la vegetació, exuberant i variada, destaquen les freixeres (*Fraxinus excelsior*), amb els borrons negres, i els avellaners (*Corylus avellana*), amb les fulles molt dentades i acabades en punta. Un arbust característic de la zona és la gavernera (*Rosa sp.*).

A la tardor, abans de caure, les seves fulles tonyeixen el paisatge de tons groguencs. Al marge esquerre del camí, un bonic arbust de flors liles i fulles lanceolades actua com a reclam per a les abundants papallones de la zona. Es tracta de la budleia o arbust de les papallones (*Buddleja davidii*), espècie originària de la Xina. Aquesta planta, molt utilitzada en parcs i jardins, ha colonitzat gran part del fons de vall del sud del Principat.

FITXA TÈCNICA

SENYALITZACIÓ DEL RECORREGUT

LLOC ALTURA	DISTÀNCIA DESNIVELL	TEMPS	COORDENADES	DESCRIPCIÓ
2 BALMA DE LA MARGINEDA 960 m	348 m (+15 m)	5'	N42 28.922 E1 29.301	El camí passa per darrere d'un edifici tot planejant per sobre del riu Valira. Després d'una petita pujada arribem a la Balma de la Margineda, un jaciment arqueològic medieval.
3 RÈTOL INFORMATIU 1.020 m	725 m (+60 m)	20'	N42 28.745 E1 29.283	A partir d'aquest punt el camí comença a pujar més dret fins que arribem a l'arribada de la via ferrada del Tossal Gran d'Aixoval on trobarem un rètol informatiu.
4 AIXOVALL 935 m	1.276 m (-85 m)	30'	N42 28.637 E1 29.341	Continuem la nostra ruta de baixada, tot fent marrades fins a arribar al petit i encantador poble d'Aixoval.

LLOC ALTURA	DISTÀNCIA DESNIVELL	TEMPS	COORDENADES	DESCRIPCIÓ
1 PUNT DE SORTIDA 945 m	-- (-)	--	N42 29.041 E1 29.426	Agafem la CG-1 en direcció a Sant Julià de Loria. Ens incorporem a la rotonda de la Margineda i just després de passar l'encreuament de La Margineda, girem a dreta pel petit carrer dels Emprius. A l'inici d'aquest carrer trobarem el punt de sortida del nostre itinerari.

PERFIL DEL RECORREGUT

